

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 50/2014-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2014 v konaní o sťažnosti K. L., zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s. r. o., Potočná 2835/1A, Čadca, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Petra Strapáča, PhD., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 85/2006 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo K. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 85/2006 porušené bolo.
2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 85/2006 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. K. L. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré j e Okresný súd Čadca p o v i n n ý mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca j e p o v i n n ý uhradiť K. L. trovy konania v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov) na účet obchodnej spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2013 doručená s'ťažnosť K. L. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 85/2006.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti uviedol: «Dňa 15. 06. 2006 bol Okresným súdom... prijatý návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: J. J.... proti odporcom: I/ D. L.... a spol., na určenie hranice medzi nehnuteľnosťami a o vydanie časti nehnuteľnosti.

Na deň 21. 05. 2007 bol vytýčený termín pojednávania (t. j. po 11 mesiacoch od podania návrhu na začatie konania), ktoré bolo odročené na neurčito.

Na deň 02. 08. 2007 bol vytýčený termín pojednávania, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 23. 10. 2007 bola vykonaná ohliadka na mieste samom.

Dňa 08. 11. 2007 súd nariadil znalecké dokazovanie, pričom znalecký posudok bol doručený súdu dňa 13. 03. 2008.

Dňa 12. 06. 2008 prebehlo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok 8 C/85/2006-111.

Dňa 31. 07. 2008 podal navrhovateľ odvolanie voči rozsudku 8 C/85/2006-111.

Dňa 22. 09. 2008 bol spis zaslaný na Krajský súd v Žiline, pričom tento sa vrátil na Okresný súd v Čadci dňa 08. 04. 2009.

Dňa 08. 06. 2009 prebehlo pojednávanie na Okresnom súde v Čadci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 22. 09. 2009 prebehla ohliadka na mieste samom.

Na deň 17. 12. 2009 bolo vytyčené pojednávanie pred Okresným súdom v Čadci, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 24. 03. 2010 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k doplneniu a úprave návrhu na začatie konania.

Dňa 19. 04. 210 prebehlo pojednávanie pred Okresným súdom v Čadci, na ktorom súd vyhlásil rozsudok 8C/85/2006-237.

Dňa 17. 06. 2010 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa.

Dňa 09. 02. 2011 bolo sťažovateľovi doručené Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co/233/2010-269 zo dňa 30. 12. 2010.

Dňa 06. 06. 2011 bolo právnemu zástupcovi doručené predvolanie na deň 04. 07. 2011.

Dňa 15. 06. 2011 podal sťažovateľ žiadosť o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu kúpeľnej liečby.

Dňa 23. 06. 2011 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené predvolanie na pojednávanie na deň 08. 09. 2011.

Dňa 08. 09. 2011 prebehlo pojednávanie na Okresnom súde v Čadci, pričom pojednávanie bolo odročené na deň 03. 11. 2011.

Dňa 03. 11. 2011 prebehlo pojednávanie na Okresnom súde v Čadci, pričom pojednávanie bolo odročené na deň 19. 12. 2011.

Dňa 19. 12. 2011 prebehlo pojednávanie na Okresnom súde v Čadci, pričom pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 08. 02. 2012 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené Uznesenie Okresného súdu v Čadci sp. zn. 8 C/85/2006-320 zo dňa 03. 01. 2012, ktorým súd ustanovil znalca z odboru geodézia a kartografia.

Dňa 05. 03. 2013 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu urgenciu na Okresný súd v Čadci, nakoľko súd vo veci nekonal vyše 15 mesiacov. Na podaní urgenciu Okresný súd v Čadci nereagoval.

Dňa 26. 04. 2013 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Okresný súd v Čadci sťažnosť na prieťahy v konaní.

Dňa 30. 04. 2013 bola právnenému zástupcovi doručená výzva Okresného súdu v Čadci zo dňa 24. 04. 2013 spolu so znaleckým posudkom.

Dňa 06. 05. 2013 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho vyjadrenie k znaleckému posudku.

Dňa 13. 05. 2013 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený prípis Okresného súdu v Čadci sp. zn. Spr 52/13 zo dňa 06. 05. 2013.

Dňa 2. 9. 2013 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené Uznesenie Okresného súdu Čadca sp. zn. 8 C 85/2006 zo dňa 19. 8. 2013, ktorým súd priznal znalcovi z odboru geodézia a kartografia znalečné...

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že celé konanie trvá od podania návrhu (15. 06. 2006) už takmer 7 a pol roka, čím je podľa nášho názoru porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po vykonanom dokazovaní o sťažnosti sťažovateľa nálezom takto rozhodol:

„Základné právo K. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní... pod sp. zn. 8 C/85/2006, porušené bolo.

Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní... vedenom pod sp. zn. 8 C/85/2006, konal bez zbytočných prieťahov.

K. L. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške po 2.500,- EUR..., ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť K. L. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

K. L. priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 EUR..., ktoré je súd povinný zaplatiť... do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 50/2014 z 5. februára 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 375/14 doručeným ústavnému súdu 7. marca 2014, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Návrh na určenie hranice medzi nehnuteľnosťami a o vydanie časti nehnuteľnosti bol súdu doručený dňa 15. 6. 2006, vec bola pridelená na konanie Mgr. Vysockej. Sudkyňa po vykonanej ohliadke a po doručení znaleckého posudku vo veci rozhodla rozsudkom dňa 12. 6. 2008. Proti rozsudku bolo podané odvolanie, spis bol dňa 29. 9. 2008 doručený na Krajský súd v Žiline. Z krajského súdu sa spis vrátil 8. 7. 2009. Dňa 22. 9. 2009 bola opätovne vykonaná ohliadka na mieste samom. Pojednávanie dňa 17. 12. 2009 bolo odročené na neurčito za účelom opätovného vyzvania navrhovateľa na úpravu žalobného návrhu v súlade so znaleckým posudkom pod následkami odmietnutia podania. Navrhovateľ upravil návrh dňa 8. 2. 2010. Uznesením zo dňa 23. 2. 2010 bol vyzvaný na odstránenie väd podania, doplnil 8. 3. 2010 a 10. 3. 2010. Sudkyňa na pojednávaní dňa 19. 4. 2010 vo veci rozhodla, návrh zamietla. Navrhovateľ dňa 31. 5. 2010 podal odvolanie (nepodpísané a bez dátumu). Dňa 7. 7. 2010 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline, vrátený dňa 4. 2. 2011 (zrušený).

Uznesením zo dňa 8. 9. 2011 bola navrhovateľovi uložená poriadková pokuta (čl. 299 spisu). Proti uzneseniu podal odvolanie.

Uznesením zo dňa 3. 1. 2012 nariadené opätovné znalecké dokazovanie.

Navrhovateľ dňa 20. 2. 2012 podal odvolanie voči rozhodnutiu o uložení povinnosti zložiť preddavok.

Dňa 18. 7. 2012 bolo vydané opravné uznesenie – oprava mena M. K.

Dňa 16. 10. 2012 sudkyňa nariadila spis zaslať súdnemu znalcovi.

Dňa 7. 2. 2013 bol spis pridelený z dôvodu dlhodobej PN Mgr. Vysockej na konanie JUDr. Plichtíkovej.

Dňa 12. 3. 2013 bol urgovaný súdny znalec. Dňa 22. 4. 2013 doručený znalecký posudok.

Dňa 17. 5. 2013 bol spis opatrením pridelený na konanie JUDr. Židekovej.

Uznesením zo dňa 10. 12. 2013 bolo navrhovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v jednej polovici.

Opatrením zo dňa 8. 1. 2014 bol spis opätovne po nástupe z PN pridelený na konanie Mgr. Vysockej.

Dňa 7. 1. 2014 bolo súdu doručené odvolanie navrhovateľa voči uzneseniu o priznaní oslobodenia od sup..

Vzhľadom na uvedené konštatujem, že v určitých časových úsekoch boli spôsobené prieťahy v konaní. K prieťahom prispel aj samotný navrhovateľ.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 24. marca 2014, v ktorom uviedol:

„Na základe tejto žiadosti Ústavného súdu SR Vám oznamujeme, že súhlasíme s konaním bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože máme za to, že vykonaním ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci a zistenie nových skutočností, pričom poukazujeme aj na vyjadrenie OS Čadca zo dňa 4. 3. 2014, v ktorom súd priznal, že došlo k prieťahom v konaní, pričom sa však nestotožňujeme s názorom, že k týmto prieťahom prispel aj samotný navrhovateľ.

Máme za to, že k prieťahom došlo z dôvodu na strane súdu.

Na základe uvedeného súhlasíme s rozhodnutím bez nariadenia ústneho pojednávania.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci sťažnosti sťažovateľa upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

Sťažnosť v tejto veci pôvodne prijal na ďalšie konanie uznesením z 5. februára 2014 I. senát ústavného súdu v zložení Milan L'alík (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Peter Brňák (sudca). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2014

účinného od 1. marca 2014 I. senát ústavného súdu rozhoduje v tomto zložení Peter Brňák (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Milan L'alík (sudca). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. K namietanému porušeniu sťažovateľom označeného základného práva malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene účastníka konania na strane žalovanej v I. rade, a to na základe singulárnej sukcesie (na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 31/2008 z 19. januára 2009 sa výlučným vlastníkom spornej parcely stal sťažovateľ). Keďže singulárna sukcesia (na rozdiel od univerzálnej sukcesie) nevyvoláva automaticky aj procesnoprávne nástupníctvo (sukcesiu), musel konajúci okresný súd uplatňovanú zmenu svojím uznesením pripustiť. Na základe návrhu sťažovateľa

na pripustenie zmeny účastníkov konania okresný súd tomuto návrhu vyhovel svojím uznesením sp. zn. 8 C 85/2006 zo 6. októbra 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28. októbra 2009.

V prípade procesného nástupníctva na základe singulárnej sukcesie ústavný súd skúma možné porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v období, počas ktorého bol s'ťažovateľ účastníkom posudzovaného konania.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o určenie hraníc k pozemkom a vydanie časti nehnuteľnosti z právneho hľadiska nesignalizuje jeho zložitost', pretože ide o štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Avšak v spojení s potrebou vykonania ohliadky na mieste samom a vypracovaním znaleckého posudku na účel ustálenia skutkového stavu možno konštatovať, že prerokovaná vec je do istej miery skutkovo zložitá. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať len na vrub faktickej zložitosti prerokovávanej veci.

2. Pokiaľ ide o správanie s'ťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali konštatovanie o ich vplyve na plynulosť napadnutého konania okresného súdu.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu z hľadiska posudzovania, či v právnej veci s'ťažovateľa došlo k zbytočným priet'ahom.

Prvým obdobím relevantným z hľadiska identifikácie zbytočných priet'ahov v konaní okresného súdu bol časový úsek od 3. januára 2012, keď okresný súd uznesením poveril znalca z odboru geodézie a kartografie preskúmaním predchádzajúceho znaleckého posudku, do 12. marca 2013, keď na základe výzvy s'ťažovateľa zaslal urgenciu ustanovenému znalcovi, aby znalecký posudok predložil. Znalecký posudok bol okresnému súdu doručený až 22. apríla 2013, teda po 15 mesiacoch. V tomto období okresný súd vykonával len úkony v súvislosti s priznaním svedočného.

Ani postup okresného súdu v čase od 24. apríla 2013, keď vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k znaleckému posudku, až do momentu rozhodovania ústavného súdu nemožno označiť za plynulý a smerujúci k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa z dôvodu, že okresný súd síce v danom období vykonal niekoľko procesných úkonov (uznesenie o priznaní odmeny znalcovi, uznesenie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov), nie však vo vzťahu k meritu veci.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní tiež zohľadnil, že posledné pojednávanie vo veci, na ktorom bolo vykonané dokazovanie, sa uskutočnilo 19. decembra 2011, a tiež skutočnosť, že aj predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 375/14 zo 4. marca 2014 konštatovala existenciu zbytočných prietáhov „*v určitých časových úsekoch*“.

Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol.

O neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí skutočnosť, že jeho rozsudok z 19. apríla 2010, ktorým zamietol návrh žalobcu, bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 233/2010 z 30. decembra 2010 z dôvodu, že žalobcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že aj keď neskúmal postup okresného súdu v období pred vstupom sťažovateľa do napadnutého konania, neznamená to, že pri celkovom hodnotení nemôže tiež zohľadniť jeho stav v tomto období, a to najmä za situácie, keď aj prvý rozsudok okresného súdu z 12. júna 2008, ktorým rozhodol o zamietnutí návrhu žalobcu, bol zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co 307/2008. Ústavný súd konštatuje, že v dôsledku uvedených pochybení okresného súdu a ich následnej korekcie rozhodnutiami krajského súdu v odvolacom konaní došlo k predĺženiu napadnutého konania o viac ako jeden rok.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 85/2006 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa právoplatného rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € „z dôvodu zdlhavosti doterajšieho konania, ktoré trvá už takmer 7 a pol roka a počas ktorého nedošlo k odstráneniu právnej neistoty. Sťažovateľ návrh na začatie konania nepodal, no domnieval sa, že súd jeho práva ochráni, avšak súčasný stav

odsúvania reálnej súdnej ochrany v ňom vzbudzuje bezmocnosť, nedôveru v súdny systém a obavy o spravodlivý súdny proces, čo sťažovateľ pociťuje ako ujmu.“

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu, predmet sporu (ide o určenie hranice medzi pozemkami a o vydanie časti nehnuteľnosti), dĺžku posudzovaného konania (viac ako 4 a pol roka) a tiež to, že sťažovateľ sa o predĺženie tejto doby svojím správaním nepričinil, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s. r. o.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 260,32 € (za dva úkony právnej služby) a 2 x 7,81 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom zvýšená o daň z pridanej hodnoty v sume 55,19 € tak predstavuje celkovú sumu 331,13 €.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2014